

แนวคิดและการต่อสู้ของ “เฟมินิสต์” ชาวบ้าน
ในชุมชนแออัดสองแห่ง ในเมืองเชียงใหม่

สมยุทธ์ เลียงสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

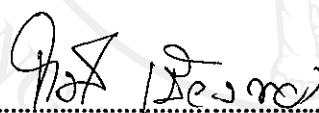
มีนาคม 2550

แนวคิดและการต่อสู้ของ “เฟมินิสต์” ชาวบ้าน
ในชุมชนแออัดสองแห่ง ในเมืองเชียงใหม่

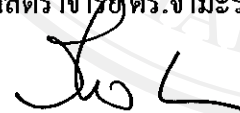
สมยุทธ์ เสียงสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

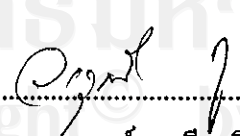
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จามะรี เขียงทอง

 กรรมการ

อาจารย์ ดร.ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี

 กรรมการ
รองศาสตราจารย์ วารุณี ภูริสินสิทธิ์

15 มีนาคม 2550

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

เมื่อวันดีๆ ที่เราหวัง เราคอยมาถึงเป็นอีกวันหนึ่งดีๆ ในชีวิต อีกวันที่รอให้อีกก้าวของความสำเร็จเดินผ่าน ใจหนึ่งก็โล่งเบาเหมือนได้ยกอะไรหนักๆ ออกไปจากตัว หลังจากต้องเหน็ดเหนื่อยกับสิ่งสำคัญที่บางครั้งถูกทำให้เป็นสิ่งที่น่าเบื่อในความคิดของตัวเอง แต่อีกใจก็ใจหายและนึกกลัวว่าวันต่อไป เราก็คงต้องเจอและฝ่าฟันกับสิ่งอื่นๆ ต่อไปอีก คนเราเกิดมาง่าย แต่การจะอยู่อย่างมีคุณค่าและคุ้มค่านี้นี่สิยาก ทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิต จะดำเนินไปเราต้องคิด..... คิด และทบทวนให้ดีกว่าอดีตจิตใจจะเลือกหรือไม่เลือกอะไร

แม้ใครๆ จะบอกเสมอว่า อย่าปล่อยให้ความเป็นนายเรา แต่สำหรับฉัน ฉันแพ้เวลาทุกที แม้เวลาจะดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ แต่ชีวิตและวิทยานิพนธ์ของฉัน ทำไมมันเหมือนถูกเวลามาจำกัดกรอบให้ไว้ซึ่งอิสระอยู่รำไป แม้ว่าการทำงานวิทยานิพนธ์จะไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย แต่เราก็ทำได้หากมีความพยายามมุ่งมั่น นอกจากการทำงานวิทยานิพนธ์จะเป็นเรื่องพิสูจน์ในความรู้ความสามารถที่ได้รู้เรียนแล้วนั้น ก็ยังแสดงถึงความรับผิดชอบที่มีต่อตนเอง และสำคัญสุดก็อาจเป็นได้ถึงเรื่องพิสูจน์ถึงความหมายของการมีชีวิตอยู่ ดังนั้นแม้วันนี้ฉันจะสามารถก้าวพ้นมาได้ ก็ไม่ได้หมายถึงจุดหมายปลายทางสำเร็จสุดท้าย แต่ชีวิตเราต้องเริ่มต้องก้าวใหม่ทุกวันๆ ไม่มีหยุดนิ่ง เมื่อภารกิจหนึ่งจบลงก็หมายถึงชีวิตก็ต้องมีเรื่องราวใหม่ๆ ผ่านเข้ามาให้ได้ขบได้คิดกันต่อ

พร่ำพรรณนาถึงตัวเองไปเสียมาก ก็คงต้องย้อนกลับมาสู่ประเพณีนิยมของการเขียนในส่วนนี้นั่นคือ การขอบคุณไปยังผู้มีอุปการคุณทั้งหลายที่มีส่วนช่วยผลักดันให้การเดินทางของวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ได้ถึงที่หมายปลายทางสักที ฉันคงต้องขอขอบคุณคณาจารย์ที่ร่วมเป็นคณะอาจารย์ที่ปรึกษาให้งานศึกษาเรื่องนี้ ท่านอาจารย์จามะรี เชียงทอง ตามมาด้วย ท่านอาจารย์วราวุธ ฐิรินสินธิ์ และท่านอาจารย์ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี ตามลำดับ ที่ได้เสียสละเวลาและความรู้ตลอดจนกำลังใจที่บอกนัยยะให้สู่ต่อการทำวิทยานิพนธ์แก่ผู้เขียน ท่านอาจารย์ศ สันตสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นปีที่มีความอดทนและกล้าให้ลูกศิษย์คนนี้ได้ตระหนักถึง“ตนเอง” รวมถึงท่านอาจารย์ในภาควิชาสังคมวิทยาฯ ทุกท่านที่ได้มอบช่วงเวลาและโอกาสที่ดีของชีวิตและประสิทธิประสาทวิชาแก่ศิษย์ นอกจากนี้ยังรวมไปถึงเจ้าหน้าที่ของภาควิชาทุกคนอีกด้วย โดยเฉพาะพี่บานชื่นที่เป็นห่วงเป็นใยคอยกระตุ้นเตือนกันอยู่เสมอ พี่ออนและสามมีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่ใจดีช่วยยืมหนังสือให้เมื่อน้องคนนี้เกิดความคิดขัด นอกจากนี้ยังมีลุงยามหน้าตึกคณะ อีกคนสำคัญที่อาจไม่ค่อยมีใครนึกถึง แต่ลุงก็มีน้ำใจให้หนู ช่วยอำนวยความสะดวกเรื่องการจอดรถให้อยู่เสมอ

นอกจากนี้ยังขอขอบพระคุณทางมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มอบทุนการศึกษาระดับมหาบัณฑิต และทางศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ที่กรุณาให้ทุนสนับสนุนในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ด้วย และที่ลืมเสียไม่ได้คือเพื่อนๆร่วมชั้นเรียนการพัฒนาสังคม มข. ทุกคน พี่สอน หมอตู พี่นุ๊ก พี่เหม้ม อรรถ และทิพ รวมถึง โอ๊ต ปุ๊ก และปุ๋ย ที่แม้วันนี้พวกเราจะไม่ค่อยได้พบกันแล้ว แต่ว่ามิตรภาพและความทรงจำในฐานะเพื่อนร่วมวิชาและสถาบันก็ยังคงดำเนินอยู่ในใจเพื่อนคนนี้ และระลึกไปถึงอุและปิง รวมถึงเพื่อนๆ จากป.ตรี ที่ถามไถ่และให้คำปรึกษาเรื่องการร่ำการเรียนกันอยู่เสมอ กลุ่มคนถัดมา ที่ต้องขอขอบพระคุณมากๆ เช่นกัน ชาวบ้านทุกคนที่ชุมชนมหาราชและฟ้าเปิด รวมถึงพี่ๆ น้องๆ จากมูลนิธิเพื่อนหญิง ที่ให้โอกาสการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกัน ถ้าไม่มีพวกเขาเหล่านี้งานศึกษานี้ก็คงไม่มีการเริ่มต้น

ขอบพระคุณทุกๆ คนในครอบครัว เตียรุญ และแม่จิต พี่ฝน พี่แอน พี่อ้อง สำหรับการรอคอยและให้กำลังใจเสมอมา ต้องขอโทษกับความไม่สำนึกในความห่วงใยและอาจทำให้เสียใจที่บางครั้งน้องคนนี้แสดงออกด้วยอาการหงุดหงิดรำคาญใจไปบ้าง สุดท้ายถึงคุณนิม เคนจิ คนข้างใจที่แม้ไม่ค่อยได้อยู่ข้างกาย แต่ก็คอยกระตุ้นเตือนและคอยช่วยเหลือสนับสนุนทุกๆ อย่างในชีวิตที่ผ่านมาและขอบคุณที่ไม่เคยบ่นกับภาระที่ฉันไม่ค่อยได้ช่วยแบ่งปันสักเท่าไรแถมบางครั้งยังทำให้เกิดยุ่งยากรำคาญใจอีก

คำขอบคุณ ขอบใจมากมายถึงหลายผู้คน ที่ฉันได้กล่าวถึง ด้วยความจำกัดของพื้นที่และอาจมีอาการหลงลืมไปบ้าง ฉันก็คงต้องกล่าวขอโทษไปถึงอีกหลายๆ น้ำใจและหลายผู้คนที่ไม่สามารถจะนำมาร้อยเรียงได้หมด เพราะคุณทุกคนคือผู้มีพระคุณที่มีส่วนเป็นแรงและพลังให้งานศึกษานี้ ภายใต้วรรณาลัยแห่งนี้ ถ้าไม่มีทุกท่านต่างๆ ดังที่เอ่ยอ้างมา วันนี้ตัวฉันก็คงยังไม่สามารถได้ชื่อว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ รวมถึงทำให้ฉันเข้าใจคำว่า “ชีวิต” ลึกซึ้งกว่าที่เคย

สุดท้ายนี้ ขอความดีที่คงพอมืออยู่บ้างของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอได้รับกลับคืนไปสู่ทุกๆ คนและครอบครัวด้วยค่ะ